

Natuurlijk Tuinieren

Meer is beter

Om je eigen groente te verbouwen, moet je even investeren. Dankzij de opkomst van de rage 'stadstuinieren', waarbij Amsterdammers hele groentebedden op hun dakterras installeren, vliegen de tips en trends je om de oren. Ook Erik is om en gooit zijn hele tuin weer eens ondersteboven.

TEKST EN FOTO'S ERIK HOOIJBERG

Het is prachtig weer, kinderen spelen op het grote veld, de tuin ligt er mooi bij en toch bekruipt me een akelig gevoel van ontevredenheid. In onze tuin is bijna niets meer zoals het was toen we hem kregen. De coniferen aan de laan hebben plaatsgemaakt voor een ijle haag van spirea, prunus, budleia en kamperfoelie. We hebben het toegangspad verlegd, het gazon is geen modderpoel meer, we hebben planten toegevoegd, weggehaald of verzet. Voor de kinderen is er een grasveldje met madeliefjes, ereprijs en paardenbloemen om te plukken. Er is een schommel en rekstok, en ergens verstopt staat een zandbak. Voor de keuken hebben we een verhoogd groentebed, in een bak omgeven door antikonijnengaas. (Ik heb niets tegen een individueel konijntje, maar kan er slecht tegen als alle jonge aanplant wordt opgegeten.) Klinkt

allemaal prachtig, toch? Toch wordt het na zeven jaar tijd voor verandering. We willen meer. Meer vlinders, meer bijen, meer hommels, meer kikkers, meer padden en meer vogels. Mollen, woelmuizen en een enkele rat vind ik tegenwoordig ook wel best. We willen meer ruimte voor natuurlijke beplanting, en we willen de gekweekte groenten vaker zelf opeten. Het is een hele uitdaging, maar daar deinzen we niet voor terug. Dus de boel gaat weer op de schop.

Groenten per m²

Het antikonijnengaas om onze groentebak vond iedereen lelijk. Wij ook. Verder was de bak te breed om overal makkelijk bij te kunnen. Dus zijn we op zoek gegaan naar een alternatief. Nu is tegenwoordig stadstuinieren helemaal hip en hot. Op platte daken en op overgeschoten stukjes bouwgrond verrijzen kleine tuin-

tjes. Ze zijn vaak niet groter dan een vierkante meter en kniehoog. Deze vierkantemetertuin kun je heel makkelijk bewerken vanwege de handige grootte en de geringe diepte. Je hoeft niet ieder jaar te spitten en het verwijderen van onkruid is heel simpel. Bovendien wordt er gezegd dat de oogsten fenomenaal zijn. 'Eerst zien, dan geloven', hoor ik je denken. En dat is nu precies wat we gaan uitproberen.

De vierkantemeterbakken maak je zelf van planken van pellets of (oud) steigerhout. De bakken zijn 15-25 centimeter hoog en krijgen een simpele vakverdeling van ongeveer 30x30 centimeter. Om een goed resultaat te verkrijgen, moet je de bak vullen met een magisch mengsel, bestaande uit 1/3 compost, 1/3 turfmolm en 1/3 vermiculiet. Dit geheel is goed in staat om water op te nemen en ook weer gedoseerd af te staan. Aarde komt er dus niet aan te pas.

Natuurlijk Tuinieren

Botanische illustraties uit de 19e eeuw van alles wat we zelf zouden kunnen verbouwen in een moestuin en een kas: edenportland.com.

Vermiculiet is een soort mica die gebakken wordt en popcornachtige vormen aanneemt. Het kant-en-klare mengsel is overigens niet echt goedkoop, maar kan jaren dienstdoen en schijnt alles uit te maken voor een rijke oogst op een klein oppervlak. Zelf hebben we cocopeat gebruikt in plaats van turfmoelm. Cocopeat en vermiculiet is dicht bij ons tuinpark te koop. Afhankelijk van de grootte van de planten die je in je bak zet, kun je er per vak meer of minder in kwijt. Radijs met veel exemplaren (16 stuks) in een vakje, broccoli geheel alleen. Na de oogst van de groente, voeg je wat compost toe en kun je meteen

weer iets inzaaien of planten. Een succesvolle oogst is de prachtige beloning, terwijl je de minkukels snel kunt vervangen. Omdat je precies weet waar je de groenten hebt ingezaaid of geplant, is het heel eenvoudig om onkruid te verwijderen.

Kindertuin 'anders'

De vierkantemetermethode leent zich bij uitstek voor tuinieren met kinderen. De bedden zijn niet te groot voor de korte armpjes, en bovendien kun je er makkelijk omheen lopen. Elk vakje kan met iets anders worden ingezaaid of beplant. En je kunt een boeiende afwisseling maken

met bloemplanten. Denk eens aan ronde worteltjes, courgette, radijsjes, rode bietjes of snijbiet. Afgewisseld met viooltjes, afrikaantjes, goudsbloemen, cosmea en juffertje in het groen. En voor de snelheid - kinderen zijn immers ongeduldig - tuinkers, sla en spi-nazie. In de kindertuin zou ik niet meteen beginnen met 'lastige' groenten zoals andijvie, spruitjes of snijbonen. Ook kinderen hebben behoefte aan een beloning na het werken in de tuin. Snijbonen werden vroeger bij ons thuis vaak scheermesjes genoemd, zeker als ze uit een weckpot kwamen. Mijn zusje en ik deden vaak wedstrijdje met de

snijbonenmolen. De een duwde de bonen in de kleine of grote vakjes, en de ander draaide zich een ongeluk. Met tijd als grote tegenspeler. Aan rode bieten heb ik ook een mooie herinnering, of eigenlijk twee. Vanzelfsprekend de rode drollen op het plateautje van het vlakspoeltoilet, en een mooi rood gespat plafond in de pas geschilderde keuken, nadat de veiligheidsdop van de snelkookpan was afgeschoten... Pure nostalgie: vlakspoeltoilet en snelkookpan!

Bloemenweide

De overvloedige aarde uit onze oude groentebak hebben we deels

verspreid over de tuin om kuilen en gaten mee op te vullen. Een ander deel hebben we op een hoop gebracht en ingezaaid met een mengsel van inheemse een- en tweejarigen en vaste planten. Dat zaadmengsel, verkregen bij Natuurmonumenten, bevat vele bloemplanten die aantrekkelijk zijn voor insecten, zoals wilde bijen en vlinders, en voor allerlei vogels. We zullen zien wat dat gaat worden. Zo maken we ruimte voor 'intensieve' groenteteelt, gecombineerd met een kleinschalige bloemenweide. Kom gerust eens kijken: over de heg, tijdens de Open Tuinendag of gewoon als we lekker bezig zijn met het

bedenken van nieuwe plannen, het kijken naar bijen, hommels en vlinders, of het nagenieten van het uitgevlogen broedsel van de koolmezen. 🐝

Internetbronnen:
www.AVVN.nl (de groentjes Kindertuinen, Moestuin4Kids en Bloemenweide) en www.natuurmonumenten.nl.
Boek:
 'Tuinieren met de vierkante-meterbak', Mel Bartolomew Veltman Uitgevers, 2014.